

Helle Thorning-Schmidts tale ved Folketingets åbning

Taler

Helle Thorning-Schmidt
Statsminister

Dato

1. oktober 2013

Sted

Folketingets talerstol,
Christiansborg

For 70 år siden – natten mellem den 1. og den 2. oktober – blev tusindvis af danskere drevet på flugt.

Familier måtte i hast forlade alt, hvad de ejede. De måtte skjule sig hos venner, naboer eller fremmede.

Omkring 8.000 mennesker måtte flygte fra grusomme racelove. Hundredevis blev arresteret og deporteret. Mange døde under flugten. Andre bukkede under i kz-lejren.

Men for langt de fleste danske jøder lykkedes flugten til Sverige.

De reddede livet med hjælp fra de landsmænd og -kvinder, der som noget helt naturligt hjalp en anden dansker i nød. Og derfor er de danske jøders flugt til Sverige – trods alvoren – blevet et lyspunkt i holocausts mørke.

Vores fælles historie har mange facetter og er bundet til sin tid. Og man skal være varsom med at bruge en historisk begivenhed til at sige noget direkte om vores samtid.

Men vores fælles historie er netop fælles. Den viser, hvad vi er rundet af.

Og det er værd at huske i dag.

For det siger noget om, hvad Danmark er for et land.

Vi er et stærkt fællesskab. Vi passer på hinanden.

* * *

Da regeringen trådte til for to år siden, stillede vi os den opgave at komme gennem krisen med et solidarisk Danmark i behold.

Det er en ambitiøs opgave. Den løser ikke sig selv. Vi må vælge, om vi vil drive udviklingen. Eller om vi vil drives af den.

Jeg tror på, at vi selv skal forme vores fremtid.

Regeringen har truffet vanskelige beslutninger. Men vi har også vist en ny vej i dansk politik baseret på balance. Og se, hvad det har gjort muligt:

Som et af de få lande i Europa retter vi på samme tid op på økonomien og gennemfører klare sociale forbedringer for mange mennesker.

Vi sikrer, at budgetterne ikke skrider. Og på samme tid holder vi hånden under beskæftigelsen. Det er udtryk for balance.

Vi finder pengene til at udvikle velfærden. Og hjælper dem, der har brug for det. De syge. De hjemløse. De børn, der har en far, der drikker, eller hvor mor er psykisk syg.

Og på samme tid giver vi virksomhederne bedre forhold til at skabe arbejdspladser. Det er også udtryk for balance.

I dag står Danmark både stærkere og tryggere end for to år siden. Stemningen er ved at skifte. Fra utryghed og krise til forsigtig optimisme.

Danmark er tilbage på sporet.

Og her skal vi blive.

I 00'erne så vi, hvad der sker, hvis man ikke handler i tide.

I 10'erne skal vi blive ved med at træffe beslutninger, også de svære.

Så vi får alle med gennem krisen.

* * *

Hvad er den sikreste vej til solidaritet, fremgang og lige muligheder?

Det er at give mange chancen for at blive dygtigere.

Uddannelse har givet mere frihed, mere lighed og mere ligestilling mellem kønnene.

Danmark har for eksempel de bedst uddannede ufaglærte i hele Europa – rørlæggere, industriarbejdere og rengøringsassistenter er flittige på skolebænken.

Nu har vi sat det mål, at vores børn og unge skal blive den bedst uddannede generation i danmarkshistorien.

Vi er den regering, der har investeret allermest i vores børn og unge. Det, vi bruger på uddannelse og forskning, svarer til at bygge tre broer over Storebælt – hvert år.

Og vi bruger ikke bare flere penge. Vi bruger også pengene bedre.

Næste år til august får Danmark en ny folkeskole. Når Emil og alle de andre børn starter efter næste sommerferie, kommer de til at lære mere. Fordi de får en længere og mere afvekslende dag.

Nu skal vi et trin videre:

Til næste år går Emil i 9. klasse. Han skal til at tænke på sin fremtid.

Emil er god til mange praktiske ting. Han har hjulpet sin far med at bygge et uddhus hjemme i haven. Han har været med til at måle op og vælge materialer. Og han har lagt tagpap på taget.

Emil klarer sig også godt i skolen. Hvis han vil, kan han gå i gymnasiet.

Mange tænker nok, at så skal han da det.

Men hvad tænker Emil?

Han er i tvivl. Han ved ikke helt, hvad der interesserer ham mest – vil han være tømrer, teknisk designer eller ingeniør?

Og så er der kammeraterne. I gymnasiet kommer han i klasse med andre på sin egen alder.

I dag har erhvervsuddannelserne nogle svagheder, der skygger for de gode grunde til at vælge dem.

Danmark har stolte traditioner for dygtige faglærte. Vi har en tradition for uddannelser med solid forankring i praktisk arbejde. Men erhvervsskolerne har været forsømt i mange år. Færre og færre unge søger ind på skolerne. Og halvdelen falder fra.

Hvis hver anden elev i gymnasiet faldt fra, så ville vi ikke tale om andet. Det er som om, det ikke er lige så fint med en faglig uddannelse som en boglig uddannelse.

Den udvikling skal vi vende.

I dag er det kun 19 procent af de unge, som søger ind på en erhvervsuddannelse lige efter skolen.

Regeringen har sat det mål, at andelen i de kommende år skal øges, så det i 2020 er 25 procent af de unge. Og 30 procent i 2025.

Det kræver, at erhvervsuddannelserne bliver et attraktivt førstevalg for Emil og hans klassekammerater.

Derfor vil regeringen følge op på folkeskolereformen med en lige så stor reform af erhvervsuddannelserne.

Vi vil først og fremmest sætte ind fire steder:

For det første kan det være overvældende for en 16-årig at vælge, om han vil være murer eller bygningsmaler.

Vi vil give de unge et år til at lære de forskellige områder at kende, før de vælger.

Og de 12 indgange til erhvervsuddannelserne skærer vi ned til fire. Så er det mere overskueligt for en 16-17-årig.

For det andet er det ikke sjovt at komme ind et sted, hvor man ikke kan følge med.

Vi vil stille krav om mindst 2 i gennemsnit i dansk og matematik ved de afsluttende prøver i folkeskolen. Eller at man har en aftale om en praktikplads.

Og de unge, der ikke opfylder karakterkravet, skal have tilbud om et nyt forberedende 10. klasseforløb, der er målrettet erhvervsuddannelserne.

For det tredje er 20 timer om ugen er ikke nok, når man skal være en dygtig faglært. Eleverne på erhvervsskolerne skal have flere timer og et fast timetal. Ligesom de har i gymnasiet.

De unge skal have mindst 26 timer om ugen på deres grunduddannelse.

For det fjerde vil vi ikke længere sætte de helt unge sammen med de mange ældre elever. Og mere af undervisningen skal være på hold. Det giver et bedre uddannelsesmiljø for de unge.

Vi vil flytte erhvervsuddannelserne derop, hvor de hører til.

Som et attraktivt valg for de unge.

Det er også afgørende, at de unge kan få en praktikplads.

Vi har givet de unge en uddannelsesgaranti, som sikrer, at elever, der starter på en erhvervsuddannelse, kan gøre den færdig. Nu vil vi gøre endnu mere for, at flere kan få en praktikplads.

Der er også unge, som i dag begynder på uddannelser, de ikke kan magte. Som risikerer aldrig at få et rigtigt arbejde. Som hænger fast i kontanthjælp.

Regeringen vil oprette en ny 2-årig fleksuddannelse, der er rettet mod netop de unge. Det skal være en fuld ungdomsuddannelse, hvor målet er arbejde bagefter.

Vi vil også oprette en særlig erhvervsuddannelse for dem over 25 år.

Det kan være den specialarbejder, der har arbejdet med sprøjttestøbning af både i årevis. Nu vil han lære mere, og også have et svendebrev på det, han allerede kan. Derfor tager han en uddannelse som plastmager.

I den nye erhvervsuddannelse vil han hurtigere og bedre kunne supplere med netop det, han mangler.

Vi ændrer erhvervsuddannelserne, så vi får bedre uddannelser både for de unge og for de voksne.

For Danmark har brug for dygtige elektrikere, industrioperatører og social- og sundhedsassistenter.

* * *

Bedre uddannelser giver muligheder til flere.

Men ikke alle har ressourcerne til at bruge mulighederne.

Børn, der har en barsk opvækst, som har været anbragt uden for hjemmet eller hvor forældrene er misbrugere, har problemer med at tage en uddannelse. Og det er med til at fastholde dem i en svær situation livet igennem.

Det er en del af virkeligheden i vores rige Danmark. Det er ikke godt nok. Vi må kræve mere af os selv som samfund.

Vi har i mange år haft mål for økonomien. Vi har mål for vores uddannelser. Det er vigtigt. Men vi har aldrig haft klare mål for de mennesker, der har det sværest. Det har vi nu.

Regeringen har sat sociale 2020-mål for de borgere, som ikke selv kan råbe op. Men som har allermost brug for at blive hørt.

Vi har for eksempel sat det mål, at mindst hvert andet udsatte barn skal tage en ungdomsuddannelse i 2020. I dag er det kun hvert tredje.

Og vi har sat det mål, at færre skal være hjemløse. Og at færre voldsramte kvinder bliver gengangere på krisecentrene.

Nogle mener, at det ikke er godt nok. At det ikke er ambitiøst nok.

Men når vi sætter mål, så forpligter det til at følge op. Så har vi en retning. Så er vi i gang. Og det er ikke ligegyldigt for dem, det drejer sig om.

Det handler ikke om at sende flere penge.

Det handler om at finde ud af, om det, vi gør, virker. Hele det store arbejde, der allerede sker i kommuner, hos frivillige, på institutioner og i tilbud rundt om i landet.

Så vi kan sætte ind dér, hvor det rent faktisk når ud til børnene. Til de hjemløse. Til dem, der har det svært.

* * *

Vi skal hjælpe de mest sårbare mennesker i vores samfund.

Mere end hver tiende dansker får en psykisk lidelse. Det tal kommer måske bag på nogen. For det er mindre synligt, når sindet lider, end når kroppen er syg.

Men det er ikke mindre smertefuldt. Heller ikke for de pårørende.

Derfor undrer det mig, at psykiatrien i mange år har fået mindre bevågenhed end resten af sundhedsområdet.

Det er på tide, at et menneske med depression eller skizofreni bliver taget lige så alvorligt som en patient med brækket ben eller KOL.

Regeringen har afsat penge til flere sengepladser. Flere kan få tilskud til psykolog. Vi giver hurtigere hjælp til børn og unge med psykiske sygdomme. Og vi har styrket samarbejdet mellem familielægen og psykiatrien.

Næste skridt er, at psykisk syge patienter skal have samme rettigheder, som fysisk syge. Selvfølgelig skal de det.

Regeringen vil indfase de nye patientrettigheder over de næste to år. Ingen, der har brug for hurtig behandling, skal vente længere end en måned.

Og heldigvis kan langt de fleste komme sig helt eller delvist efter selv alvorlige psykiske lidelser – hvis de får den rigtige behandling i rette tid.

Vi vil også tage fat på et stort problem, som der bliver talt meget om. Hvor der er mange gode viljer. Men hvor det går den forkerte vej.

Sidste år blev psykiatriske patienter bundet fast med bælte eller remme mod deres vilje 5.657 gange. Det er mere end 15 tvangsfikseringer hver dag. Antallet af tvangsfikserede har aldrig været højere. Jeg synes, det er trist.

Jeg ved godt, at tvang kan være nødvendigt for at beskytte patienten selv eller

andre. Men tvang er et stort indgreb i et menneskes frihed. Det bør altid være sidste udvej.

Derfor vil vi lave forsøg med bæltefri afdelinger. Afdelingerne vil få penge til at hjælpe patienterne på andre måder. Det kan være i mindre afsnit, hvor der er mere ro og omsorg.

Erfaringer fra de bæltefri afdelinger skal vise nye veje i psykiatrien.

* * *

Alle kan komme i en situation, hvor de får brug for hjælp.

Under krisen mistede mange tusinde danskere deres arbejde. Det er hårdt for den enkelte. Det er også et problem for Danmark, når menneskers evner går til spilde.

Danmarks 94 jobcentre har en meget vigtig opgave.

Men beskæftigelsessystemet er blevet for meget system og for lidt beskæftigelse.

Det er ikke fordi, der mangler penge. Det er jeg helt overbevist om.

Og medarbejderne brænder for opgaven. Jeg mødte nogle af dem i sidste uge i Horsens. Her arbejder de tæt sammen med A-kasser, skoler og lokale virksomheder. Og der kom lys i øjnene, når de fortalte om ledige, de havde hjulpet i arbejde eller uddannelse.

Jeg er ikke et øjeblik i tvivl om, at medarbejderne på alle landets jobcentre knokler, så godt det er muligt inden for den ramme, de har.

Problemet er, at rammen er bygget af for mange skemaer og papirbøvl. Og det spænder ben for den vigtige samfundsopgave, der skal løses.

En opgave, som består af to ting.

For det første at få den arbejdsløse i varig beskæftigelse så hurtigt som muligt – med udgangspunkt i den enkeltes behov.

For det andet at give virksomhederne adgang til den arbejdskraft, de har brug for.

Det bliver sigtelinjerne i den reform af beskæftigelsesindsatsen, som regeringen vil præsentere i det nye år.

* * *

De ledige skal have rimelige forhold.

Det skal de mennesker, der er i arbejde også.

Jeg forstår godt den danske tømrer, der føler sig magtesløs, når illegal arbejdskraft tager over. Når der sjuskes med sikkerheden på byggepladsen. Eller når sjakket underbydes af et hold med meget lave lønninger.

I 00'erne lod man stå til. Det gør vi ikke i 10'erne.

Vi har skærpet sanktioneerne. Øget kontrollen på arbejdspladserne. Og styrket samarbejdet mellem politi, Skat og Arbejdstilsynet.

Og det virker. De tre myndigheder har sammen været ud på 1.500 kontrolbesøg.

Nu går vi videre – blandt andet forhøjer vi bøderne for ulovlig godstransport i Danmark.

Jeg vil et Danmark, hvor man kan forsørge sin familie ved et ganske almindeligt

arbejde.

Det handler om, hvad Danmark er for et land.

* * *

Vi skal også have et land, hvor vi kan komme let og hurtigt rundt.

Et bredt flertal her i Folketinget har i flere år haft en drøm:

Drømmen om en topmoderne jernbane, hvor togturen kun tager en time mellem Esbjerg-Odense, Aalborg-Aarhus, Aarhus-Odense og Odense-København. Og hvor turen mellem Aalborg og København bliver en time og tyve minutter kortere end i dag.

Nu opretter vi en togfond, som skal finansiere de afgørende investeringer. Pengene skal komme fra vores fælles undergrund i Nordsøen.

I dag betaler selskaber med gamle tilladelser til at bore efter olie og gas mindre i skat end selskaber med nye tilladelser. Vi vil stille alle lige.

Det er svært at forstå, at partier her i Folketinget kan være imod, at vi harmoniserer reglerne.

Og det er svært at forstå, at partier herinde mener, at pengene gør mere gavn hos olieselskaberne end i den største forbedring for togpassagererne siden Storebæltsbroen.

Med togfondens 28 milliarder – jo den er god nok: 28 milliarder – vil vi investere massivt i nye skinner og hurtigere forbindelser. Og vi vil elektrificere lange strækninger.

Vi opnår to ting:

Danskerne sparer tid. Ikke kun de passagerer, som rejser mellem de største byer. Nej, det spreder sig til alle, der benytter de nye hurtige forbindelser. Passagerne kommer også hurtigere fra Sønderborg til Odense. Og fra Thisted eller Hjørring til København.

Vi binder Danmark bedre sammen.

De hurtigere togforbindelser vil også få flere til at vælge toget og lade bilen stå. Og de el-drevne tog vil gavne miljøet og klimaet.

Vi får et grønnere Danmark.

* * *

Det Danmark, vi efterlader til vores børn og børnebørn, skal være i en bedre stand end det, vi selv fik i arv.

Det er regeringens princip, når det gælder økonomi. Når det gælder vores solidariske fællesskab. Og naturligvis også, når det gælder vores natur og miljø.

Derfor skifter vi sort kul ud med grønne vindmøller. Derfor begrænser vi brugen af sprøjtemidler, så vi fortsat har rent drikkevand direkte fra hanen.

Og derfor bruger vi vores affald til at producere el til vores virksomheder og varme til vores huse. Gennem de seneste 20-30 år er Danmark blevet blandt de bedste i verden til at brænde affald og få energi ud af det.

Men måske er vi blevet lidt for dygtige til at brænde det hele af?

Hver dansker – barn som voksen – smider hver uge omkring otte kilo affald ud. Og ud af de otte kilo brænder vi næsten seks et halvt kilo. Kun halvandet kilo bliver brugt igen på en ny måde.

Det er en god idé at brænde det affald, som brænder let, og hvor der ikke er oplagte muligheder for genanvendelse: Mælkekartoner og køkkenrulle for eksempel.

Men det er mindre oplagt, at vi skal brænde kartoffelskræller og salatresten, der ikke er særligt brændbare. Og som kan udnyttes bedre, hvis de blev puttet i biogasanlæg sammen med gylle fra svin og kvæg.

Vi skal i endnu højere grad tænke på affald som en ressource, der skal bruges. Ikke et problem, der skal fjernes.

Hvert år smider vi 670.000 ton madaffald ud, og det bliver brændt. Hvis vi i stedet for putter det i biogasanlæg, så får vi el til tusindvis af boliger. Vi får et renere miljø. Og vi er beredt til en fremtid, hvor busser og biler kører på biogas.

Regeringen vil sætte et ambitiøst mål for, at vi skal genanvende langt mere af husholdningernes affald end i dag.

Det kan blive lidt bøvlet hjemme i køkkenet og nede ved skraldespandene. Vi skal lige have det lært. Vi skal vænne os til det. Ligesom vi har vænnet os til at smide aviser i en container for sig, glas og flasker for sig og batterier for sig.

Men det er snusfornuft. Vi finder praktiske og jordnære løsninger på højtflyvende udfordringer.

Er det ikke sådan et Danmark, vi gerne vil have?

* * *

Grønne mål giver vores virksomheder en platform for at skabe nye job. Vi forbedrer også mere direkte erhvervslivets forhold.

Med Vækstplan DK har vi sat i alt 90 milliarder kroner af til at styrke konkurrenceevnen og danske arbejdspladser.

Som en del af Vækstplanen har vi sat selskabsskatten ned. Vi har sat afgifter ned.

Det er vigtigt for virksomhedernes konkurrenceevne. Men vi kan ikke løse samtlige af erhvervslivets problemer ved at sætte skatterne ned.

Og det, vi får for skatteindtægterne, er også vigtigt for virksomhederne: Gode uddannelser til alle, nyskabende forskning og et trygt samfund.

Når dansk erhvervsliv skal ud af krisens skygge, så skal der mere til end lavere skatter.

Mange af vores virksomheder lever af at sælge varer ude i verden. De blev hårdt ramt af krisen. Langt over 100.000 specialarbejdere, metalarbejdere, håndværkere, ingeniører og mange andre har mistet deres arbejde.

Det er alvorligt. For produktionsarbejdspladser er vigtige. Ikke kun i sig selv. Men også fordi de er omdrejningspunktet for endnu flere job inden for handel, design, udvikling og forskning.

Vi vil gennemgå virksomhedernes rammevilkår. Og vi vil sætte ind for at forbedre dem. Vi vil arbejde mod bedre regulering, enklere regler og skarpere konkurrence. Også når vi følger op på Produktivitetskommissionens arbejde.

Danske virksomheder skal have gode vilkår for at skabe arbejdspladser og udvikle nye idéer.

* * *

Legoklodsens, højtalerens, isterningeposen ... Listen over danske opfindelser er lang.

En af de nyeste idéer på listen er biplastret. Et plaster, der trækker giften ud af bi- og hvepsestik. Opfinderen Martin Wenckens fik idéen fra et gammelt husråd om, at man skal lægge en sukkerknald på et insektstik.

Martin Wenckens vidste godt, at det var hårdt at starte egen virksomhed. Men han havde ikke regnet med, at han skulle bruge så mange penge og så meget tid på at tage patenter i udlandet.

Som det er nu, skal en virksomhed, der vil beskytte sin opfindelse i Europa, søge patent i hvert enkelt EU-land.

Betale for at få sin ansøgning oversat til det lokale sprog. Betale gebyr i hvert land.

Det er dyrt og besværligt. Især for de mindre virksomheder, som vi har mange af i Danmark.

Men i fremtiden kan det blive meget nemmere.

Med det fælles EU-patent kan en virksomhed indgive én ansøgning på ét sprog og betale ét gebyr.

Så vil flere tage patent. Og flere idéer vil blive til virksomheder og arbejdspladser.

Regeringen arbejder for, at vi kan oprette en regional afdeling af den fælles patentdomstol sammen med nordiske og baltiske lande. Så kan de danske virksomheder få nem adgang til at beskytte deres idéer.

Det ønsker dansk erhvervsliv. Og det kan vi kun gøre, hvis Danmark deltager i patentdomstolen.

Og det er endda helt frivilligt for en virksomhed, om den vil bruge det fælles patent.

En dansk virksomhed, der kun er på det skandinaviske og tyske marked, kan fortsat nøjes med at tage nationale patenter i Danmark, Norge, Sverige og Tyskland, hvis den vurderer, at det er det smarteste.

Justitsministeriet har tidligere vurderet, at en dansk tilslutning til det fælles europæiske patentsystem vil betyde, at Danmark i teknisk forstand afgiver suverænitet.

Grundlovens bestemmelser er både kloge og klare.

Et fem sjettedels flertal i Folketinget kan af egen kraft træffe beslutningen. Og hvorfor i alverden ikke give virksomhederne en mulighed, som de selv ønsker? Hvordan kan partier her i Folketinget være imod en indlysende god idé? En idé, som vil give flere danske arbejdspladser?

Det er meget svært at forstå.

Derfor har Folketinget også tre gange tidligere afgivet suverænitet på patentområdet, så danske virksomheder bedre kan forsvare deres ideer i Europa.

Vi skylder danske virksomheder og danske lønmodtagere, at det også bliver muligt den her gang.

Hvis der ikke kan opnås et fem sjettedeles flertal ved lovforslagets tredjebehandling, siger grundloven som bekendt, at vi skal have en folkeafstemning. Og grundlovens krav til den afstemning er klare. Skal forslaget forkastes, kræves der to ting: For det første skal der være et flertal, som stemmer imod. Og for det andet skal det flertal udgøres af mindst 30 procent af samtlige stemmeberettigede.

Regeringen ønsker at vedtage denne sag i Folketinget. Men såfremt der ikke er opbakning til det fælles patentsystem fra fem sjettedele af Folketinget, vil der blive afholdt en folkeafstemning den 25. maj 2014 i forbindelse med valget til Europa-Parlamentet.

Hvis vi skal have en folkeafstemning, vil regeringen arbejde for et ja. Vi er overbeviste om, at et fælles europæisk patentsystem er godt for dansk økonomi. For virksomhederne. For lønmodtagerne.

Og jeg vil opfordre alle partier her i Folketinget til at bakke op om, at danske virksomheder kan få fuld adgang til den nemmere og billigere patentbeskyttelse.

Det gælder danske arbejdspladser.

* * *

Et fælles patent er et godt eksempel på, at det europæiske samarbejde fungerer.

Netop ved at erstatte nationale løsninger med fælles løsninger, kan vi gøre livet lettere for vores virksomheder.

Den evne til at finde fælles løsninger har EU haft stærkt brug for under den økonomiske krise.

Til at rette op på de offentlige budgetter. Rydde op i bankerne. Kæmpe mod skatteunddragelse og skattely. Og træffe målrettede beslutninger for at skabe vækst og arbejdspladser.

Væksten i Europa er stadig for lav. Arbejdsløsheden er stadig for høj – især blandt de unge. Men det går langsomt i den rigtige retning.

Samarbejdet nytter for Europa.

Og samarbejdet nytter for Danmark.

* * *

Ved at være et af de lande, der går forrest, sætter vi vores aftryk på landkortet. Ved at tage ansvar i verden, får Danmark indflydelse. Vi skaber resultater.

Danmark er et lille land. Men vi er også et privilegeret land, der kan gøre en forskel.

Regeringen fører en engageret og aktiv udenrigs- og sikkerhedspolitik. Den betyder helt konkret, at vi er klar til at bakke vores ord op med svære beslutninger, når det kræves af os. Og at vi engagerer os gennem udviklingsbistand og humanitært arbejde.

Den betyder, at vi handler, selvom der er en risiko. For risikoen ved ikke at gøre noget vil ofte være større.

Og den betyder, at vi tør tage ansvar, også i de dele af verden, hvor de helt grundlæggende værdier om frihed, demokrati og menneskerettigheder ikke har samme plads som hos os.

Vi får indflydelse, når vi er et af de fem lande i verden, som giver mest til udvikling i de fattige lande – sammen med Luxembourg, Norge, Sverige og Storbritannien.

Vi gjorde en forskel, da Danmark tidligt gik ud med politisk støtte til vores allierede i forhold til Syrien. Den troværdige og klart formulerede vilje til at handle – også selvom FN-sporet var kørt fast – har skabt en forandring. Det skal vi huske.

Andre lande lytter til os, for de ved, at vi taler med vægt – uanset om det gælder fattigdom, demokrati, menneskerettigheder eller sikkerhed. Og vi sætter handling bag ordene. Det sikrer vores dygtige soldater, politifolk, diplomater, læger, sygeplejersker og nødhjælpsarbejdere.

Her i efteråret sender vi danske instruktører og rådgivere til den afghanske hærs officersskole i Kabul. Og med 530 millioner kroner om året bliver Afghanistan den største modtager af dansk bistand.

Danske piloter og besætningsmedlemmer har bragt vand, mad og andre forsyninger frem til nogle af de mest ufremkommelige egne i Mali.

Vores mission mod pirateri ved Afrikas Horn har betydet markant færre

kaprede skibe og besætningsmedlemmer. Nu sender vi et nyt dansk flådefartøj og et fly af sted for at fortsætte arbejdet.

Det, vi gør, nytter ude i verden. Og det er også vigtigt herhjemme.

Hver dag tvinges tusindvis af mennesker på flugt fra borgerkrigen i Syrien. Danmark har en ledende rolle med at hjælpe de syriske familier. Vi er blandt de lande, der giver flest penge til den syriske flygtningekrise.

Danmark støtter i nabolandene, så Syriens nabolande kan klare de mange flygtninge. Og så mange mennesker undgår at blive tvunget ud på en lang og farefuld rejse mod lande længere væk, for eksempel til Europa og Danmark.

* * *

Vi handler. Vi når resultater. Det gælder også i vores rigsfællesskab.

Jeg tror, det er længe siden, at rigsfællesskabet har stået med så store sager, som vi skal løse sammen. Men jeg er overbevist om, at det vi kan i fællesskab, er bedre end det, vi kunne hver for sig. Også når vi ikke ser helt ens på tingene.

Grønland er udfordret af, at der kommer flere ældre og færre yngre. Landet har brug for at udvikle sine erhverv og skabe nye indtægter.

Og hvis Grønlands rige ressourcer kan udnyttes endnu mere i fremtiden, så kan det få stor betydning for den grønlandske befolkning. Det bakker regeringen fuldt og helt op om. Og vi samarbejder med landsstyret om at skabe bedre muligheder for erhverv og investeringer.

Grønland har overtaget ansvaret for sine egne råstoffer – men ikke for udenrigs-, forsvars- og sikkerhedspolitikken.

Det er ukompliceret, hvis man udvinder jern eller olie. Men ikke hvis man skal

udvinde og eksportere uran.

Jeg er meget tilfreds med, at det netop er lykkedes at nå til enighed om en fælles dansk-grønlandsk rapport, der blandt andet kulegraver alle internationale regler og standarder på området og andre landes erfaringer.

Det er vigtigt, at vi har en fælles rapport på bordet, når Grønland her i efteråret går videre med overvejelserne om uran. Rapporten bekræfter, at både Grønland og Danmark er indstillet på at gå frem i et nært samarbejde.

Regeringen og landsstyret ser ikke ens på de retlige rammer for Grønlands aktiviteter på det her område. Det vil også fremgå af rapporten.

Men vi er enige om, at vi i fællesskab skal finde et praktisk og konstruktivt samarbejde – og naturligvis et samarbejde, der respekterer grundloven og selvstyreloven.

Vi samarbejder også i sagen om fiskekvoter til Færøerne og EU's sanktioner. Det er en ulykkelig sag. Den er alvorlig for Færøerne. Og vi forsøger at få parterne tilbage til forhandlingsbordet og få ophævet sanktionerne.

Klimaet i Arktis ændrer sig. Nu kan man sejle i områder, der før var helt utilgængelige. Det giver nye udfordringer – blandt andet med eftersøgning, redning og beskyttelse af havmiljøet. Derfor har et bredt flertal i Folketinget besluttet, at vi skal være rustet til at løse fremtidens opgaver i de arktiske områder. Det er et arbejde, som regeringen prioriterer meget højt.

Vi har nok at tage fat på. Og jeg vil invitere til et fortsat samarbejde. Også om de sager, hvor vi ikke har helt ens opfattelser.

Et samarbejde mellem Danmark, Færøerne og Grønland. Og et samarbejde her i Folketinget.

* * *

Jeg vil i det hele taget invitere til et bredt samarbejde i Folketinget.

Vi skylder danskerne, at der står brede og stabile flertal bag vores beslutninger. Så beslutningerne holder i lang tid.

Om lønmodtagernes rettigheder bliver respekteret. Om virksomhederne kan konkurrere. Om de unge får en god uddannelse, de syge god behandling og de ledige hjælp til et arbejde. Det betyder noget for den enkelte. Det mærkes i hverdagen.

Borgernes hverdag er også omdrejningspunktet for kommunalbestyrelser og regionsråd. Valget den 19. november er vigtigt.

Jeg kan godt forstå, at det kan være svært at finde overskud til at stemme ved kommunalvalget, hvis man er narkoman, hjemløs eller alvorligt syg. Men alle stemmer er vigtige. Derfor er jeg glad for det arbejde, som bliver gjort, for at få alle til at stemme – også de mennesker, der har det svært.

Da vi skulle stemme for fire år siden, blev mange unge hjemme. Det er vanskeligere at forstå.

Jeg ser ellers de unge som dybt engagerede i det danske samfund.

Rundt om på professionshøjskoler, gymnasier, erhvervsskoler og universiteter er de i fuld gang med at blive den bedst uddannede generation nogensinde.

Jeg vil slutte min tale i dag med en opfordring til jer unge:

I er en værdifuld del af et Danmark, hvor vi alle sammen får chancen for at vise, hvad vi kan, og hvem vi er. Det er det Danmark, jeg tror på.

Og det er et Danmark, der har brug for jer.

I skal sørge for, at I bliver hørt – også den 19. november.

Lad os indlede det nye folketingsår med at udbringe et leve for Danmark.

DANMARK LEVE.

Hurra! Hurra! Hurra!

Kilde

www.stm.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Socialdemokratiet, Åbningstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/statsminister-helle-thorning-schmidts-tale-ved-folketingets-aabning-2013>